

Circa Caput IX. num. 212. & seqq.

Ubi circa potestatem Ecclesiae in materiis & formis Sacramentorum. Et Balsamo Indico.

Agit de hoc Diana Parte 10. Tract. 11. Resolut. 55. & in Additionibus post Tractatum 16. vbi citatur Tractatus 2. per errorem Matritensis impressionis, & firmat bonorum Auctorum sententia id quod à nobis citato loco dictum, & alibi etiam comprobatum. Iuxta hæc censeo posse ab Ecclesia declarari quando in Ordinatione imprimitur Charakter, de quo est varietas sententiarum: nam cum hoc pendeat ex applicatione formæ & materiae, & talis applicatio & designatio illius sit determinationi commissa, conseqvens est ut declarare possit quæ sit materia & forma secundum illius determinationem. Vnde si in Pontificali ponetur in singulorum Ordinum ritu, *Hic imprimitur Charakter*, optimè id stare posset, & aliquando poterit illud fortè expediens iudicari. Neque obstat iuxta ritum ab Ecclesia iam pridem institutum id non constare: nam cum Ecclesia modò eadem sit, & similis omnino Pontificis auctoritas, determinare id potest quod aliæ determinatum non erat, nec constat semper obseruatum. Vnde si manus impositio in Diaconatu, aut traditio libri Epistolarum in Subdiaconatu, ad substantiam Ordinum talium pertinent, iuxta ritum iam pridem visitatum, declarare Ecclesia potest non pertinere, quia ita potest disponere, ut unica tantum sit materia, etiam ritu veteri obseruato, & sic in Presbyteratu quo ad ea, in quibus sunt opiniones. Videatur etiam Diana Parte 6. Tract. 8. Resolut. 18. & Leander Tomo 1. Tract. 1. Disput. 1. Quæstio 11. citatus quidem à Diana, sed dicta confirmans in noua editione.

17 Circa Balsamum autem explodenda Doctoris Lagunæ sententia, iuxta quam loquitur Fr. Didacus Ximenes Arias in Lexico Ecclesiastico V. *Balsamum*, vbi ait Balsamum Indianum nostrum nihil esse aliud quam oleum purissimum stactis, vulgo *Eboraque*: id enim stare nequit, cum alias iuxta ipsum stacte non sit naturalis liquor, sed artificialis ex crassiore myrra expressus, additæ aquæ aut vino ad expressionem, vt videri potest V. *Tract.*

Circa Caput X. num. 219.

Ubi de Communione Paschali an sumi apud Religiosos possit.

Opinionem affirmantem posse apud illos impleri præceptum probabilem esse speculatiæ tenet P. Tamburinus Opusculo de Eucharistia Cap. 4. §. 4. numer. 53. sed non practicè ob Prælatorum & Parochorum querelas. Vbi ergo nullæ tales, licebit & practice iuxta ipsum. Et id quidem stare multoties poterit, vt sententia dicta non debet speculatiæ tantum probabilis reputari, quando & praxis esse non rara potest, probabilitate potiori stabilita. Ego

à litibus & offenditibus studio semper abstine-re. Et Auctor quidem dictus non videtur nactus Epistolam ad Neapolitanum Archiepiscopum scriptam à Sacra Congregatione Cardinalium, quam adducit Diana Parte 6. Tract. 7. Resolut. 58. cuius nec meminit. Et dici ad eam potest tantum prohiberi communionem ipse die Paschali, sic enim ibi: *In die Paschatis*. Et iuxta id exponendum quod subditur, *Tempore Paschali*. Negat id tamen P. Gabriel de Henao *Disput. 15. de Eu-charistia* num. 54. 55. & 56. adducto priuilegio Guadalupensi, quod pro Societate non communicatum à P. Generali, cum sit aliæ dubium, ex Card. Lugo. Neque vim *Decreti Innocen-tij X.* perpendens, cuius tenorem adducit. Id tantum obseruant, communionem ex deuotione neque in die Paschatis esse prohibitam, vt ex vñ constat: licet possit prohiberi iuxta præfatum Decretum. Negat etiam Leander Tomo 2. Tractatu 7. *Disputat. 3. Quæst. 19.* sed contraria sententiam ait esse probabilem, & communem.

Ibidem circa num. 227. & seqq.

De Priuilegiis ad celebrandum in Cameris sacerdotalium, de quo & Tit. 5. ad num. 306.

Vide Additiones ibi. num. 116.

Licere id Religiosis Societatis per priuilegium Gregorij XIII. dum verlan-tur in Missionibus, tenet P. Tamburinus Lib. 1. de Sacrificio Missæ Cap. 4. §. 3. numer. 4. ob verba illa: *Vbiique fuerint*: sicut per priuilegium Pauli Tertij pro Societate. Non enim sunt reuocata, dum Episcopi se non opponunt, de quo num. 9. & requiri communicationem R. P. Generalis num. 13. Stat nihilominus quod à nobis specialiter dictum num. 310. & 311. Decentia enim loei generalibus illis loquendi formulis non exclusa: vnde qui in Missionibus versantur, non pos-sunt in cubiculis, in quibus dormiunt, celebrare, nisi forte corum aliquis in lecto iaceat, & Socius celebet iuxta aliud priuilegium, de quo citato num. 310. In iure tamen nonnulla aliquando facit licere necessitas, quæ non sunt ad communes regulas exigenda.

Ibidem circa num. 233. & sequentes.

Ubi an Religiosi ab Ecclesiasticis Præ-latis compelli per Censuras possint in iis, circa quæ subsunt.

Videndus pro eo omnino Diana Parte 7. Tract. 12. Resolut. 27. apud quem alii, bene & negantes & probantes. Vtinam hæc & alia ipsi ad defensionem satis, ne ab iis, quorum spontanei & utilissimi adiutores sunt, alienorum more, & aduersantum ritu tractentur. Benè verum est Verricalli Tomo 1. excipere ad-ministrantes Sacramentum Penitentia ex Decreto Greg. XV. Tract. 8. Quæst. 48. in fine.

Ibidem

Circa Titulum XII. Cap. X.

Ibidem circa num. 237. & seqq.

Ubi de tempore celebrationis Missæ.

I Vxta P. Tamburinum Lib. 1. de Sacrificio Missæ Cap. 6. §. 4. numer. 2. Missa potest inchoari duabus horis plus minusve ante auroram, & in Natali Domini post medianam noctem, de quo num. 3. sicut ad communicandum infirmum num. 4. & vbi consuetudo, ac etiam quando sol tardius oritur, maior anticipatio licet, *Ibidem* cum P. Layman, Religiosos autem immediate post medianam noctem ex priuilegio Leonis X. num. 13. & seqq. Sed in Societate necessariam esse priuilegiū communicationem num. 18. Vnde ad horam Nonam posse differri. Missam ex causa Viatici, num. 21. & rationabiliter alia in Feste num. 20. & Mendicantes ob priuilegium Eugenij Quarti num. 24. sunt & quidam apud Dia-nam Parte 10. Tract. 12. Resolut. 21. ex quibus & Leander Tomo 2. Tract. 8. *Disput. 6. Quæst. 11.* qui & de Viatico ut nuper, *Quæst. 34.* qui cen-sem Missam sine vlo serupulo inchoari posse elapsa vñ post meridiem, immo & maiori spatio sine notabili causa; que autem sunt notabiles, videri apud ipsum potest. Videri etiam potest P. Busenbaum in *Medulla Lib. 6. Tract. 3. Cap. 3. Dub. 3.* vbi varias Auctorum sententias proponit, & quod post tres horas à Meridie id licet Religiosis, quod diximus videndum apud eundem, & Leandrum *supræ Quæst. 10.*

De reconciliatione Ecclesie, ad n. 262.

Poste illam à simplici Sacerdote fieri aquâ per ipsum benedictâ tenet Mar-chinus Tract. 3. citato, Parte 3. Cap. 11. num. 14. Lezana Tomo 3. Verb. *Ecclesia* num. 15. alios aducens. Et Cap. 18. citato numer. 58. & Diana Parte 6. Tract. 6. Resolut. 22. vbi & priuilegium Leonis X. cum aliis defendit, & quid sit Dicta benè explicat, sicut & Leander Parte 5. Tract. 5. *Disput. 3. Quæst. 4.* & 5.

De duabus Missis eodem die, de quo num. 274. & seqq.

Licere plures duabus, quando pro pluribus est eadem ratio, tradit P. Tambu-rinus citato *Opusculo Lib. 1. de Sacrificio Missæ Cap. 1. §. 3. num. 1.* qui numer. 3. præmiserat tamquam probabile, non ieiunum, eo quod in Missa purificationem & absolutionem sumpsit, posse cele-brare ad communicandum moriturni. Sed quid de tertia Missa, si occurrat similis necessitas? Videri equidem concedendum etiam li-cere, si consequenter sit loquendum. Erit illud rarum. Sed pro raris etiam doctrina est proba-bilis statuenda. At credo non esse obligationem, nisi ex eo videretur salus alicuius æterna pende-re, eo quod iuxta sententiam D. Thomæ, & quæplurium grauium Scriptorum Eucharistia vim habeat conferendi primâ gratiam in aliquo casu.

Circa Caput XI.

De absolutione ab hæresi pro perpetuo impeditis, de quo num. 301. & seqq.

Habentes quodlibet impedimentum perpetuum quo minus possint adire Pontificem, posse absoluji Confessario quo-cumque, tenet P. Palau Tomo 1. Tract. 4. *Disput. 4. Puncto 3. §. 5. num. 5.* neque necessarium illi per litteras aut procuratorem agere, vel ad Inquisidores se conferte. Et contrariam senten-tiam ait solâ auctoritate eam tenentium proba-bilem

Additiones ad Thesaurum Indicum.

bilem reputari. Adducit illos Diana Parte 8. *Tractat.* 7. *Resolut.* 15. sicut & P. Palau suis verbis loquentem: nec quidquam de suo addit, unde sententiam istam non videtur improbare: quæ & aliorum est, ut videri potest apud P. Thomam Sancium in *Opere moral Lib.* 2. *Cap.* 13. *num.* 36. & apud eundem Diana Parte 12. *Tractat.* 2. *Resolut.* 24. & 25. & probabilem, licet sub correctione, iudicat Angelus Bossius *Tomo 2. Tit.* 4. *num.* 71. post citatos pro ea *num.* 70. Alterio, & P. Palao, quando non est recursus ad Episcopum, qui absoluere potest ratione difficultis recursus ad Pontificem. Existentes autem in Indiis ut incolæ, perpetuo impediti sunt ob distantia immensitatē. Vnde in illis, ut satis probable affirmat P. Suarius, *volum priuilegij Pauli III. licere,* quod negat alias conceffis calibus Bulla *Cœnæ Tomo 4. de Relig. Tract. 10. Lib. 9. Cap. 2. num.* 16. & 17. Et comprehendit hoc impedimentum sub generali illâ clausula, quam Doctores adiungunt post specialia impedimenta numerata: & denique quolibet impedimentum, quod arbitrio viri prudentis indicabitur legitimum. Ut videri potest apud Diana Parte 9. *Tractat.* 4. *Resolut.* 62. *vers.* *Igitur brevi.* Bonacitam *Tomo 3. Disput.* 2. *Quæst.* 3. *Puncto 6. Sect.* 5. *numer.* 10. Leandrum *Parte 4. Tract.* 2. *Disput.* 17. *Quæst.* 59. Bossium *suprā num.* 77. & alios. Quis autem vir prudens ita non cencet, quando minora alia incommoda legitima reputantur? Et hæc quidem pro sententia P. Palai, in Sacro Inquisitionis Tribunalis Qualificator. Sed cum Pontifices in Indiis recursum ad illud habendum esse significant, iuxta dicta procedendum.

28 Neque obstat potestatem DD. Inquisitorum tantum esse pro foro externo, ut probat P. Thomas Sancius cum aliis *suprā*, & vt proprobabilis amplectitur *Cap.* 12. *num.* 3. nam contrarium est probabile iuxta eundem, & alios, de quibus *numer.* 1. quibus addendi Diana Parte 4. *Tract.* 4. *Resolut.* 24. Ignatius Lopus in *Edictum S. Inquisitionis Lib.* 10. *Disput.* 9. *Artic.* 3. *Difficult.* 2. de quo & dixerat magis ex professo *Lib.* 2. *Disput.* 2. *Artic.* 1. *Difficult.* 1. & *Lib.* 7. *Disput.* 3. *Artic.* 1. *Difficult.* 4. P. Granadus *loci Statim citando.* Et P. Tamburinus in *Decalogum Lib.* 2. *Cap.* 1. §. 8. *numer.* 11. Et vt probabile pro aliis partibus non sit, in Indiis pro certo videtur habendum, quandoquidem Pontifices recursum esse determinant, dum limitationem illam addunt: *vbi non est Inquisitio, & distantiam designant,* quæ ad *volum priuilegij sufficiat.* Nec enim credendi sunt obligare criminatos tales vt se S. Tribunalis in exteriori foro manifeste pro accipienda absolutive: quod & generaliter negant plures, quibuscum Diana Parte 1. *Tract.* 3. *Resolut.* 2. & 3. & ita Doctores asserentes impeditos absoluere non posse iuxta sententiam P. Palai, concludunt illis nullum superesse remedium, nisi vi ad DD. Inquisidores currant, vel ad Pontificem per procuratorem, aut litteras, tacito nomine, ut videri potest apud P. Sancium *Cap.* 13. *citato in fine.* Patrem Granadum 2. 2. *Controversia* 1. *Tract.* 15. *Disput.* 16. *num.* 18. Carenam *Parte 2. Tit.* 2. *num.* 63. & Dianam *suprā.* Illud enim, Tatio nomine ad omnes de quibus sermo praeficerat, videtur referendum.

trivat

Circa Titulum XII. Cap. XI.

tutum est, in detrimentum ac præiudicia in gens minime convertatur.
32 Si dicas posse contingere ut Inquisitor Sacerdos non sit, & ita absolutionem sacramentalem esse non posse. Respondendum in eo easu posse à censura absoluere, ut ex Homobono obteruerat Diana Parte 1. *Tract.* 5. *Resolut.* 3. Sic autem absoluere posse cuiilibet ordinario Confessario confiteri, quia sublata est reseratio, ut communiter Doctores, quibuscum P. Martinon *Tomo 5. Disput.* 59. *num.* 209. Ne autem quis teneat duabus suum crimen reddere manifestum, poterit hoc vitari, si facultas pro absolutione ab excommunicatione tacito poenitentis nomine postulatur. Et licet id neget Cardinalis Lugo *Disput.* 23. *de Fide num.* 89. dicens DD. Inquisitores non posse decernere de persona incerta: id tamen est generaliter loquendo iuxta sententiam eius & a liorum asserentium DD. Inquisitoribus pro foro conscientia nullam competere facultatem sine aliqua forma judiciali: quod & tenet Alberghinus in *Manuali qualificatorum Cap.* 6. *num.* 18. & 19. secutus P. Fagundez in *Præceptum 1. Decalogi Lib.* 1. *numer.* 20. & seqq. In casu autem nostro, vbi de Indiis, ac speciali priuilegio loquitur, alter videtur dicendum ob adductas rationes. Præterquam quod D.D. Inquisitoribus Hispaniæ specialiter concessum, ut in foro conscientia absoluere possint, testatur Carena *suprā num.* 61. vnde & Indi id poterunt, argendo pro illis sicut pro Siculis arguit Diana *citata Resolut.* 3. quia omnes eidem supremo Tribunalis subsumt & eisdem legibus gubernantur. Specialitatem etiam respectu Hispanorum agnoscat cum aliis Dian *Resolutione eadem, & Parte 4. Tract.* 8. *Resolut.* 35. vbi de praxi sibi notâ testatur. Et cum Nicolao Garcia Trullench *Lib.* 1. in *Bullam Cruciatæ* §. 7. *Cap.* 2. *Disput.* 7. *numer.* 5. vbi de praxi id habet, quod parum fauere videtur, cum minister sit S. Tribunalis adhibendus. Sed id alij nō dicunt, ampliore facultatem & secretam penitus concedentes: quam & Inquisitoribus generaliter non negat Barbosa, sed ait contrariam proximam esse tutiorem *Allegat.* 40. *de potestate Episcoporum num.* 28. Et cum heres omnino occulta est, quia sine teste, non adhibendum Notarium, cum bonis Auctoribus firmat Ignatius Lopus *suprā Lib.* 7. *Disput.* 2. *Art.* 4. *Difficult.* 2.

33 Quod ulterius roboretur potest: Nam sicut stante probabilitate sententia de facultate Episcoporum, quæ illi est à Concilio Tridentino concessa ad absoluendum ab heresi occulta, neque hucusque reuocata, ut multis contendit P. Petrus Hurtadus *Disput.* 8.4. *de Fide, Sect.* 2. quem sequuntur P. Escobar in *Examine Confessorum Tract.* 7. *numer.* 37. *vers.* *Potestine Confessorius.* P. Tamburinus in *Decalogum Libr.* 2. *Cap.* 1. §. 8. *num.* 12. *ybi quod & Capitulum S. V. Leander Parte 4. Tract.* 2. *Disput.* 17. *Quæst.* 46. & tenet etiam Patres Baldellus, Fagundez, Batuny, & alij apud Diana Parte 6. *Resolut.* 23. & Parte 8. *Tract.* 4. *Resolut.* 8. alibique, & multo plures apud P. Mendum in *Bullam Cruciatæ Disput.* 23. n. 78. & quando est impedimentum, idem admittit P. Martinon *suprā* cum P. Layman, & Lopus *Lib.* 7. *Disput.* 3. *Artic.* 2. licet non ex vi Concilij, quod & asserit Bossius *Tomo 2. Titulo 4. numer.* 17. &

seqq. qui *num.* 52. id etiam Canonico Pœnitentiario concedit. Stante inquam sententiâ dictâ, potest etiam iuxta probabilem aliam absolutio pro casu speciali Confessario alicui committi, ut videri potest apud P. Sancium *suprā Cap.* 11. *numer.* 23. quia ordinaria est ac pro foro conscientia ac Sacramentali. Ita de facultate DD. Inquisitorum pro Indiis competente dicendum quod iuxta volum reseruationis est, petitut enim absoluendi facultas tacito poenitente. Quid autem faciendum si noluerint concedere, tum ex dictis constat, tum etiam videri P. Hurtadus potest *suprā Sect.* 5. vbi de Inquisitorum circa hoc obligatione quandoque ex charitate &c.

34 Illud circa absolutionem indirectam, de quo ex P. Palao *numer.* 31. nec penitus improbabili Lopus *suprā*, restat exponendum, quomodo scilicet qui maiori excommunicatione innovatus est, ea perdurante possit absoluiri, & Sacramentum Pœnitentie recipere, in quo maxima est communicatio, & ita maximè contraria excommunicationi, præsertim Pontificis, qualis est propter heresim incuria. Sed hoc facile expeditur, quia iuxta sententiam, quam cum multis, quos citat tenet citatus Auctor *Parte 6. Disput.* 2. *Puncto 7.* & Diana cum aliis *Parte 3. Tract.* 5. *Resolut.* 67. & Leander *Tomo 1. Tract.* 5. *Disput.* 5. *Quæst.* 77. qui *Parte 4. Tractat.* 2. *Disput.* 6. *Quæst.* 11. priuatum errorem excludit, excommunicatus est capax Sacramenti Pœnitentie, quoties bona fide accedit, aut propter ignorantiam iuris aut facti, aut propter necessitatem, cuius esse diuersi gradus possunt. Videatur P. Sancius *Tomo 5. p. Disput.* 10. *Sect.* 3. à n. 7. sed præsertim *num.* 1; qui & *numer.* 16. sententiam Angel. adducit ex ver. *Confessio* 5. *num.* 10. vbi ait non solùm absolutionem esse validam, sed licitam etiam, & id quidem iure ordinario; quia potest à Sacerdote absoluiri a peccatis, & remitti ad Superiorum pro absolutione à censurâ, à qua sit tantum necessarium ab eodem absoluiri. Sed hanc sententiam ipse Pater ait non esse probabilem. Debet tamen animaduerti qualiter eam accipiat, ut sic nota præfata digna videatur. In primis enim ait ab Angelo ita præferri, ut etiam absque speciali caufa vel necessitate iudicet id licere: deinde addit sic: *Neque illa sententia ita generaliter intellecta probabili est.* Si ergo caufa & necessitas sit, non est improbabili iudicanda. Cum etiam dicitur tunc procedere, quanto per excommunicatum non stat quo minus à Censura absoluatur; ut ab Angelo dici posse subiungit; iam non generaliter procedit: ergo neque tunc sua probabilitate carebit. Quibus addo multorum esse sententiam apud Leandrum *suprā Disput.* 12. *Quæst.* 32. asserentum, etiam seclusa necessitate, posse licite absoluiri habentem reservata, cum obligatione ut ea sola Superiori confiteatur, quam censet ille probabilem.

35 Verum iuxta sententiam P. Palai loco quod est, ait ille *titato* §. 6. *numer.* 4. tunc esse virgente necessitate dimidiandi Confessio nem, cum præceptum Confessionis instar, aut obligatio ministrandi vel recipiendi aliquod Sacramentum, & quis est de confessione dubius; præstat enim tunc securior viam eligere, ut dignis ad Sacramentum accedat. Sed loquitur ille de eo, cui ne-

gatur